[2019] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 161

ਸਾਬਕਾ. ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਯੋਗੇਸ਼ ਪਾਥਾਨੀਆ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 1/2016)

ਵਿੱਚ

(2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਡੀ. ਨੰਬਰ 14214)

ਜਨਵਰੀ 08,2019

[ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 - ਐੱਸ 30 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐੱਸ. 31 – ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ-ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ-ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਮਾਰਸ਼ਲ (ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ.) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ-ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਸਨ; ਉਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਸੀ। ਬੇਕਾਬੂ ਭੀੜ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਰੁਖ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ

ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ-ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐੱਸ. ਐੱਸ. 30 ਅਤੇ 31 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 31 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ" ਜਾਂ "ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ' ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"-ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ-ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 - ਐਸ.161 (2)।

ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ11 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਗੱਲ੍ਹ 'ਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਫੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਬਿੱਲਟ ਵੱਲ 2-3 ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿੱਲਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 5 ਤੋਂ 6 ਮੀਟਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਢੱਕਣ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਫੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿੱਲੇਟ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਫੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ

ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 3, 5 ਅਤੇ 7 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਰੁਖ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 11,12,13] [166-ਡੀ-ਐੱਚ ; 167-ਏ-ਬੀ, ਐੱਫ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 14214 ਵਿੱਚ 2016 ਦਾ ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 1।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 2010 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 324 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2010 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 324 ਵਿੱਚ 2015 ਦੇ ਐਮ. ਏ. ਨੰਬਰ 3358 ਅਤੇ 3367 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਡੀ. ਕੇ. ਠਾਕੁਰ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ., ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਵੰਕੇਸ਼, ਏ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ. 1. ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 2016 ਦੇ ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ') ਦੁਆਰਾ ਓ. ਏ. (2010 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 324) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਮਾਰਸ਼ਲ (ਸੰਖੇਪ 'ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ.' ਲਈ) ਦੁਆਰਾ 01.02.2010 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 161 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 22.05.2009 ਵਜੇ ਤੋਂ 23.05.2009 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਐੱਨ. ਟੀ. ਟੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟਸ ਕਨਵਰਜ਼ਨ ਕੋਰਸ ਟ੍ਰੇਨੀਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੋਡੀਊਲ ॥ ਏਅਰਮੈਨ ਟ੍ਰੇਨੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ 2150 ਵਜੇ ਤੋਂ 2210 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਐੱਨ. ਟੀ. ਟੀ. ਆਈ. 'ਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾ ਡਕੋਟਾ 'ਏ' ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ 'ਤੇ 2240 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤੇ ਡੀਸੀਐੱਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸੱਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 3, 5 ਅਤੇ 7 ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ:

“3. ਧਾਰਾ 40 (ਸੀ) ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ 22 ਮਈ 2009 ਨੂੰ 405 ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਦੋਂ 647216 ਐੱਮ. ਡਬਲਿਊ. ਓ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਰਣਵਨ ਕੈਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਿੱਲੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟੀ ਵੱਜਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੇਨ ਕੋਇ ਵ੍ਹਿਸਟਲ ਨਹੀਂ ਬਾਜਿਆ ਹੈ, ਅਪਕੋ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਰੋ ਔਰ ਆਪ ਮੇਰਾ ਕੁੱਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ।

5. ਧਾਰਾ 40 (ਏ) ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 22 ਮਈ 2009 ਨੂੰ 2230 ਵਜੇ ਤੋਂ 2345 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 405 ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ 672315 ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

7. ਧਾਰਾ 65 ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕੰਮ ਲਈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ, 405 ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ 22 ਮਈ 2009 ਅਤੇ 23 ਮਈ 2009 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ 2 ਮਈ 2009 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੋਡੀਊਲ-2 ਦੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੜਕਾਇਆ ਜੋ ਮੁੱਖ ਗਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ "ਅਸੀਂ ਸੀ ਆਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ", "ਤੁਮ ਅਪਾਨਾ ਹਾਥ ਨਿੱਚੇ ਰੱਖੋ", "ਹਮ ਤੁਮਕੋ ਕੁੱਛ ਨਹੀਂ ਬੱਤਾਂਗੇ", "ਸੀ ਆਈ ਬੰਗਲੌਰ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਕਿਉਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ", "ਸੀ ਆਈ ਕੋ ਬੁਲਾਓ" ਵਰਗੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ। "ਸੀ ਆਈ ਨਹੀ ਤੋ ਏ.ਓ.ਸੀ -ਇਨ -ਸਿ ਕੋ ਬੁਲਾਓ", "ਸੀ ਆਈ ਕੋ ਬੁਲੇਂਗੇ ", "ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਮਾਂਡਰ ਕੋ ਬੁਲੇਂਗੇ", "ਸੀ-ਇਨ-ਸੀ ਕੋ ਬੁਲੇਂਗੇ", ਜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ। ”

4. ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 14 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ 3 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 09.03.2010 ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

6. ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 22.05.2009 ਉੱਤੇ, ਟੀ. ਵੀ. ਚੈਨਲ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟੀ. ਵੀ. ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਅਕਾਊਂਟਸ ਕਨਵਰਜ਼ਨ ਕੋਰਸ ਟ੍ਰੇਨੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੋਡੀਊਲ ।। ਏਅਰਮੈਨ ਟ੍ਰੇਨੀਜ਼ ਦਰਮਿਆਨ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਕੁਐਡਰਨ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ (ਸਾਰਜੈਂਟ ਬੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ) ਅਤੇ ਆਰਡਰਲੀ ਅਫਸਰ (ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਜੇ. ਏ. ਰਾਣਾ) ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟੀ. ਵੀ. ਰੂਮ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਐੱਲ.

ਏ. ਸੀ. ਐੱਸ. ਸੰਤਰਾ ਨੇ ਟ੍ਰੇਨੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਰ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਬਲਿਊ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਐਮ. ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਐਮ. ਐਲ. ਰਣਵਾਨ (ਕੈਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਫਲਾਈਟ ਕਮਾਂਡਰ ਕੇਟਰਿੰਗ ਫੈਕਲਟੀ) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਫੈਕਲਟੀ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ-ਸਾਰਜੈਂਟ ਏ. ਕੇ. ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਸਾਰਜੈਂਟ ਡੀ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਗੜਬੜੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ-ਡਕੋਟਾ 'ਏ' ਬਲਾਕ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ। ਡਕੋਟਾ 'ਏ' ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ' ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੂਟਿੰਗ, ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਅਤੇ ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੜਬੜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਕੋਟਾ 'ਏ' ਬਲਾਕ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਚਾਰਜ ਨੰ. 3, ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਰਣਵਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਐੱਸ. ਸੰਤਰਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਡੀ. ਪ੍ਰਦੀਪ, ਪੀਡਬਲਯੂ 9 ਏ. ਕੇ. ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਚਾਰਜ ਨੰ. 5, ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਐਸ. ਸੰਤਰਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਡੀ. ਪ੍ਰਦੀਪ, ਪੀਡਬਲਯੂ 9 ਏ. ਕੇ. ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਏਸੀ ਰਿਤੂਧਾਜ ਅਕਾਊਂਟਸ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜ ਨੰ. 7, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਰਣਵਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਬੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਯੂ 4 ਸੀ. ਪੀ. ਐੱਲ. ਅਰੁਣ ਯਾਦਵ, ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਆਈ. ਜੇ. ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਯੂ 6 ਪੀ. ਪਾਧੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਡੀ. ਪ੍ਰਦੀਪ, ਪੀਡਬਲਯੂ 9 ਏ. ਕੇ. ਯਾਦਵ, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਸਕੁਐਡਰਨ ਲੀਡਰ ਸਮਰਾਟ ਪਾਲ ਚੌਧਰੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਅਗਰ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਧੀਰਜ ਦਲਾਲ ਅਤੇ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ 3 ਜੇ. ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੇਕਾਬੂ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਡੀਊਲ-2 ਟ੍ਰੇਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਗਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ-

ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡੀ ਡਬਲਯੂ 2 ਮਨਵਿੰਦਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਈ. ਸੀ. ਆਈ. ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਟੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪੀ ਡਬਲਯੂ 2 ਸੰਤਰਾ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ 8 ਡੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ 12 ਧੀਰਜ ਦਲਾਲ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਟੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 408 ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਧੀਰਜ ਦਲਾਲ ਅਕਾਊਂਟਸ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2 ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ "405 ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਲਗਭਗ 2245 ਵਜੇ, 22.05.2009 ਉੱਤੇ, ਏ-9 ਬਿੱਲੇਟ ਉੱਤੇ ਸੀਟੀ ਵਜਾ ਕੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ"।

9. ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਡੀ. ਸੀ. ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਧੀਰਜ ਦਲਾਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 3, 5 ਜਾਂ 7 ਉੱਤੇ ਡੀਸੀਐੱਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

10. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 2 ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਅਤੇ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 3 ਜੇ. ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਖ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 2 ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਗਭਗ 2300 ਘੰਟੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਏ-9 ਬਿੱਲੇਟ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 10-15 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਗਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੋ'। ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥੱਪੜ ਮਾਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਕੁਐਡਰਨ ਲੀਡਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ "ਮੈਂ ਦੋ ਪੇਗ ਪਿਆ ਹੈ"। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ,

ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 3 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਗੱਲ੍ਹ 'ਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰੇਨੀ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਚੀਕ ਰਹੇ ਸਨ "ਸਾਨੂੰ ਸੀ ਆਈ, ਸੀ ਆਈ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਐਸ ਟੀ ਐਨ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ ਕੋ ਬੁਲਾਓ, ਐਸ ਟੀ ਐਨ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੀ- ਆਈਐੱਨ-ਸੀ ਕੋ ਬੁਲਾਓ"। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇਹ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐੱਮ. ਡਬਲਿਊ. ਓ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਰਣਵਾਨ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਸੀ. ਆਈ. ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਸੀ।

11. ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 11 ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਆਰ. ਰਾਠੀ ਅਕਾਊਂਟਸ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਗੱਲ੍ਹ 'ਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 11 ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਅਤੇ ਬਿੱਲਟ ਵੱਲ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿੱਲਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 5 ਤੋਂ 6 ਮੀਟਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਢੱਕਣ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿੱਲੇਟ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਅਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਹੈ, ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਐੱਨ. ਓ. ਐੱਸ. ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। 3, 5 ਅਤੇ 7 ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਰੁਖ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ।

12. ਅਸੀਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 30 (1) ਅਤੇ 31 (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

“30.(1) ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ (ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀਃ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

....

31. (1) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

.... ”

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ" ਜਾਂ "ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ' ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"। ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ, ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ 2016 ਦਾ I.A.No.1 ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate